

Te warm kunt gij u voor de waarheid daarvan niet maken.

Doch het gevaar begint te dreigen, zoodra gij om deze waarheid de tegenwaarheid uit het oog verliest.

God heeft ons menscheijk, ook ons christeijk denkleven hier op aarde z60 ingericht, dat het naast iedere waarheid een tegenwaarheid vindt.

Hij heeft met de eene waarheid als schering en een andere waarheid als inslag het fijne weefsel zijner openbaring ons ten geschenke gegeven.

Een waarheid, waarbij gij geen tegenwaarheid kunt noemen, bestaat er eenvoudig niet.

Het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden.

Volkomen juist.

Maar dat bloed reinigt niet, tenzij de Heilige Geest het over uw ziel als stroomen doet.

De waarheid van het voorwerpelijke wordt in evenwicht gehouden door de waarheid van het onderwerpelijke.

De Souvereiniteit Gods over het scheppel is onbepert Hij doet met de menschenkinderen naar Zijn welbehagen. Zij kunnen zich niet roeren of bewegen, ook niet zondigen tegen Zijn wil.

Op deze waarheid valt niets af te dingen.

Maar wanneer gij haar op zichzelf laat staan, vervalt gij tot de grofste dwaling.

Dan doet gij den Driemaalheilige oneer aan.

Dan klaagt gij Hem aan, dat Hij den mensch tot zonde aandrijft en de zonde in Hem uijwerkt, maar den zondaar pleit gij vrij.

Daarom moet even streng de tegenwaarheid: de verantwoordelijkheid van den mensch worden gehandhaafd.

De verbondsgedachte is kostelijk en den geloovigen tot onnoemelyken troost.

Gij kunt die eigenlijk niet op de spits drijven.

Maar wel kunt gij er z60 uitsluitend op starren, dat gij de tegenwaarheid, n.l. de vrijmachtige verkiezing Gods, vergeet.

En dan spreekt gij ieder, die in eenige relatie tot het verbond staat, zalig.

En dan verklaart gij allen, die gij tot het verbond rekent, in den hemel.

Dan heeft het persoonlijk geloof voor u geen waarde meer.

De Heere werkt langs de verbondslijn.

Zeer zeker.

Maar de verbondslijn wordt gesneden door de verkiezingslijn.

En langs die verkiezingslijn werkt Hij ook.

Het resultaat daarvan is, dat niet al het zaad der geloovigen het eeuwige leven beërf.

Dat er ook Iamaels, Ezau's en Judassen geboren worden.

Welnu, niet anders staat het met de kerk.

Er zijn er, die met zulk een eenzijdigheid belijden te behooren tot de heilige, algemeene, christelijke kerk, dat de kerk in haar aardsche verschijningen hun bijzaak wordt.

Dat zij de daad, waarmee Christus haar instelde, veronachtzamen.

Dat zij onverschillig staan tegenover de kerk als openbaring van het lichaam van Christus.

Zij rekenen alleen met de kerk in haar wezen, maar niet in haar vorm.

Alsof er ooit wezen bestaan kon zonder vorm!

Alsof God aan het scheppel en aan Zijn kerk wel het wezen heeft geschonken, maar de vormbepaling aan den mensch overliet!

En zij gaan er prat op; ik behoort tot de heilige, algemeene, christelijke kerk en voorts zijn de uitwendige kerken met haar kansels en ambten en belijdenissen voor mij gelijk.

Dat zijn dan de meest konsekwenten.

— Ook Kerkisme ?

Wanneer kerkelijke politiek per se als kerkisme is af te keuren, mag het dan wel geoorloofd geacht, tegen de verkiezingen een Gereformeerd kerkgebouw af te staan voor vergaderingen der anti-revolutionaire kiesverenigingen, zoo vroeg men ons.

Men meende hierin ook een vorm van kerkisme te zien.

Toch is het tegendeel het geval.

De opmerker zal het ons wel niet euvcl duiden, maar in zijn vraag openbaart zich een van die kleinere vormen van kerkisme, die wij buiten beschaouwing lieten.

Gaarne grijpen we dan in deze dagen de gelegenheid te baat, om daarop eens te wijzen.

Het is zonder tegenspraak een overschatting van het kerkelijk instituut, wanneer men het zijn stempel laat zetten op hout, steenen, ijzer, architectonische vormen en bouwkundige uitvoering.

Bij verkorting mag men spreken over een Gereformeerd kerkgebouw, maar serieus zal niemand onzer die terminologie in bescherming nemen. Niet het kerkgebouw is Gereformeerd. Maar de kerk, welke daarin vergadert.

Het gebouw maakt het alleen mogelijk, dat die kerk kan vergaderen.

Het is een onmisbaar hulpmiddel.

Of men dan niet bepalen mag, dat dit gebouw uitsluitend voor kerkelijke doeleinden mag worden gebruikt?

Ongetwijfeld heeft een kerkeraad daartoe het recht.

Toch zou het niet verstandig zijn, dit recht in wet om te zetten.

Allereerst niet, omdat men daardoor licht een kerkistisch insluipsel invoert.

Maar vervolgens ook niet om konsekwent te blijven.

Als een onzer kerken afbrandt, dan zal men in den tijd, dat de kerk wordt herbouwd, gaarne gebruik maken van een vergaderzaal, die maar eenigszins geschikt lijkt.

Dan durven we het aan zelfs concert- of toneelzaal te huren.

Want wij weten het maar al te goed: 't zit 'm niet in het gebouw.

Maar wanneer we, als het eigen kerkgebouw gaaf en ongeschonden staat, het toch daarin waar zoeken, dan zijn we in tegenspraak met onszelf.

Niet, dat het kerkgebouw mag verhuurd of afgestaan voor elke vereeniging, die zich aanmeldt!

Natuurlijk niet.

Een kerk is vooreerst geen financieele onderneming, die overal geld uit ziet te slaan, zonder te vragen naar het doel.

Dit sta voorop, dat de vergaderingen, welke in onze kerkgebouwen toegelaten worden, niet rechtstreeks of zijdelings of door zoogenaamde neutraliteit den kerkelijken arbeid mogen afbreken.

Wanneer men aan een vereeniging als de Dagerraad zijn kerkgebouw verhuurde zou dit gruwzame verdraagzaamheid of onverantwoordelijke zeldzucht zijn.

Ook vereenigingen, welke uitsluitend of voornamelijk dienen om stoffelijke belangen na te jagen, moet men het kerkgebouw ontzeggen.

Indien men de deuren opende b.v. voor een stakingsmeeting, zou dit in strijd komen met het geestelijk karakter der kerk, die haar gebouw heeft af te staan.

Maar in andere gevallen rust dikwijls op den kerkeraad of commissie van beheer de moreele plicht om het gebouw te leenen, ook aan andere samenkomsten dan de kerkelijke.

In den regel denkt men er dan ook niet over, om voor een Uniere, voor Jongelingsverenigingen voor Comité's van christelijke winterzingen, voor de Vrije Universiteit of voor Pro Rege, het kerkgebouw te weigeren.

Maar waarom dan aan een onzer kiesverenigingen wel?

Men zegt: dan kiest de kerkeraad op politiek gebied partij.

Dit is niet geheel juist.

Wanneer een kerkeraad of een commissie zijn kerk afstaat doen zij dit niet krachtens eenig kerkelijk ambt, maar als de bezitter van een gebouw.

De kerk als zoodanig heeft hiermee niets te maken.

Zij schrijft geen politieke samenkomsten uit.

Zij stuurt geen convocaties om bekende sprekers te komen beluisteren.

Dit gaat geheel buiten haar om.

Haar raad of meestal gecommitteerden van dien raad beslissen of een vergadering in het kerkgebouw toelaatbaar is of niet.

En dan moet het natuurlijk geacht, dat deze gecommitteerden aan zulk een kiesvereniging het kerkgebouw in huur afstaan, die het dichtst staat bij de politieke gevoelens van de overgrote meerderheid van de leden der Gereformeerde Kerk.

Aan het Hervormde Jongelingsverbond zal men de kerk niet afstaan, maar zal dit verwijzen naar kerkyoogden van een Hervormde Kerk. Maar met open deuren zal men den Bond van Jongelingsverenigingen op Gereformeerden grondslag erin ontvangen.

Zoo kan men de Christelijk-Historische Kiesvereniging zonder beraad in overweging geven een Hervormd kerkgebouw aan te vragen. Want er zijn weinig leden der Gereformeerde Kerk, die zich daarbij hebben aangesloten.

De massa behoort tot de anti-revolutionaire partij. Daarom heeft men dan ook op een eventueel verzoek van die partij gunstig te beschikken.

Indien in een plaats een zeer geschikt lokaal voor groote samenkomsten is, aan alle eischen ook van ventilatie, reinheid enz. voldoende, dan kan de kerkeraad gevoelig de vereeniging verzoeken zich daarheen te wenden.

Maar dit komt hoogst zelden voor.

Onze kerkgebouwen bieden de beste gelegenheden.

Dat dan onze kerkeraden geen gewetensbezwaar maken, doch de noodige souplesse toonen.

Het gaat immers ook op politiek gebied bij ons om de eere van den Drieenige. Dien wij in onze kerkgebouwen nederig dienen.

— De Sadhoe.

In mijn persschouw van de vorige week beloofde ik in een andere rubriek op deze merkwaardige verschijning terug te komen.

Inmiddels is deze taak mij gemakkelijker, doordat een geachte correspondentie haar indrukken in ons blad wilde plaatsen, welke thans onder „Zending en Evangelisatie" opgenomen zijn.

Inderdaad werpt haar stuk een licht op den Sadhou Soendar Singh, dat men uit andere verslagen niet opving.

Reeds werd in onze kringen gevraagd: waar heeft de man zoo vlog de tale Schleiermachers en Ritschls aangeleerd? Waarom liet hij al den nadruk vallen op de ervaring en zweeg hij naar dan ons lief is over de Heilige Schrift als norm?

Door onze correspondentie zal men zich veelszins gerustgesteld gevoelen. Zij toch verklaarde, dat de Sadhoe geen ervaringen als echt erkende, dan die de toetsing van Gods Woord hadden doorstaan.

Daardoor komt deze Oostersche broeder ons opeens nader te staan.

Ook kon men de opmerking beluisteren: waarom leef hij niet liever in zijn vaderland, waar hij zoo noodig is, dan Europa te bereizen? Men oordeele niet over zijn innerlijke motieven. Maar doet het niet dankbaar aan uit den mond van een Christusvolgervan vroeger te vernemen, dat hij zijn Zaligmaker vond? Hebben wij er geen behoefte aan in de leer van de katholiciteit der kerk te worden gesterkt? Men kan tegen de manier, waar op men hem liet optreden, bezwaar hebben maar wat zou er tegen zijn optreden als zoodanig zijn?

Uit alles blijkt, dat zijn christendom nog in een primitief stadium verkeert. Ik kan het mij dan ook begrijpen, dat sommigen verklaarden: wij hooren onze eigen dominees liever.

Maar dat primitieve christendom heeft toch ook iets bekoorlijks. Het kinderlijke spreekt er zoo uit. Dat ongekunstelde, zich geheel opofferende, onvoorwaardelijk vertrouwende heeft iets henjdrbara.

Natuurlijk mogen wij niet wenschen daartoe terug te keeren.

Ook hier geldt het woord van Paulus: Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overleide ik als een kind, maar wanneer ik een man geworden ben, heb ik teniet gedaan, hetgeen eens kinds was.

Wanneer, mede door den arbeid van dezen Sadhoe het christendom in het land van Boeddhya doorwerkt, zal het vanzelf tot meerdere dogmavorming komen.

De geschiedenis der kerk stelt dit als een wet.

En wij zouden weleens een blik in de toekomst willen werpen om te zien, hoe het proces van formatie, deformatie en reformatie daar zal verlopen.

De Westersche christenen hebben hier zeer zeker een taak.

En wel allereerst om het meerder licht hun geschonken, daar te laten schijnen.

Maar vervolgens ook om daar het christelijk geloof te doen opbloeien uit eigen wortel en geen Westersche denkbeelden en gebruiken aan zijn takken op te hangen, gelijk lichtjes aan een kerstboom.

Er moet contact zijn. Maar alleen zulk een contact, dat de eigen aard van het christendom daar bewaard blijft.

Dit stelt voor een moeilijk probleem.

Men zij uiterst bezorgd om storend in te grijpen. Aangenaam was het ook, dat de Sadhoe onder geen voorwaarde geld wilde accepteren.

Voor een ontgoocheling als bij den Pers Ismael Adams zal men alzoo bewaard blijven.

En dan de bede op, dat onder de aanhangers van het Boeddhisme en Hindoeïsme sterker ruische de lieflijke Naam, die hemel en aarde vereenigt te zaam.

HEPP.

ZENDING EN EVANGELISATIE.

Sadhou Sundar Singh.

Velen hebben in deze afgelopen dagen den Sadhou Sundar Singh gehoord en zeer verschillend zijn de indrukken door zijn optreden opgewekt. De genen, die meenden een groot redenaar te hooren, zijn misschien teleurgesteld en zij, die dachten, dat hij kwam met nieuwe inzichten, die tot oplossing van allerlei voor ons bestaande problemen zouden medewerken, moeten dit eveneens zijn. Ook wie scherpzinnige uiteenzettingen van diepe theologische kwesties meenden te zullen hooren, ontvingen niet wat zij verwachtten.

Nen het was geen nieuw Evangelie, dat hij bracht, ook geen nieuwe openbaring, om het oude Evangelie pasklaar te maken voor onzen tijd. Hij predikt niets anders dan het oude, zuivere Evangelie. Jezus Christus, gestorven en opgewekt, de eenige naam, die onder den hemel gegeven is, waardoor wij kunnen zalig worden. En dit Evangelie predikt hij z60 eenvoudig, dat wij denken: ja, dit weten wij alles wel even goed, waarom moet hij daarover nog komen spreken, terwijl sommigen zelfs van oppervlakkigheid spreken.

Maar wie daar die rustige uren in het Luntersche conferentieoord hebben medegemaakt, waarin hij antwoord gaf op vele vragen, die hem gesteld werden, die weten wel, dat van oppervlakkigheid hier geen sprake kan zijn. Die weet, dat de man, die gedreven werd, als jongen reeds, door een dorst naar de waarheid, zoo sterk, dat zijn leeraar tot hem zeide: „Voor zulk een harts-tochtelijk verlangen kan op deze aarde geen bevreemding bestaan; misschien in de toekomst?"; dat deze man zich niet gemakkelijk zou laten bevreemden. Al de wijsheid van Boeddhisme en Hindoeïsme hadden hem onbevredigd gelaten, hoewel hij zo